

Grankulla Marthaförening rf

Månadsmöte 7.10.2026

Den 7 oktober berättade Kitty Schulman om befolkningsskydd för 25 Marthor på månadsmötet i Metodistkyrkan. Kitty Schulman började med att presentera sig själv. Hon är veterinär och ansvarar för djurimport och -export vid gränskontrollen. Kitty är aktiv inom kvinnornas beredskapsförbund och föreläste om mental beredskap på vårt 80-års seminarium i januari. Kitty inledde med att konstatera, att om hon hade vetat att afrikanska svinpesten når Finland, så hade hon nog inte åtagit sig att komma till vårt möte, men ett löfte är ett löfte och ämnet beredskap intresserar henne mycket. Kitty är gammal Grankullabo, men numera bosatt i Helsingfors och hon är också aktiv Martha där.

Man räknar med att det finns över 50.000 befolkningsskydd i Finland, så det finns i princip tillräckligt skydd för alla. Befolkningsskydden hör under inrikesministeriet, men det praktiska sköts av räddningsverket, som hör under välfärdsområdena. Problemet är, att skydden inte finns där det finns behov och dessutom är de inte upprätthållna efter dagens krav. Kriget i Ukraina har visat att krigsföringen har ändrat karaktär, speciellt då det gäller användningen av beväpnade drönare. Befolkningsskydden är inte egentligen tänkta för långvarigt skydd. Evakuering av befolkningen är en helt skild sak, som det visserligen finns planer om, men de är hemliga och kommer inte att tas till i första hand.

Reglerna om befolkningsskydd gäller främst vid beväpnad konflikt, då man ska skyddas för bombnedslag, giftiga gaser och i sista hand även mot radioaktiv strålning.

Befolkningsskydden skall tas i bruk enligt dagens regler inom 72 timmar efter myndigheternas beslut. I bostadsaktiebolag, som har skyddsrum, gäller 72 timmars regeln också. Innan man blir uppmanad att söka sig till närmaste skyddsrum, skall man alltså skydda sig i sin egen bostad, helst bakom två väggar i fönsterlöst utrymme. Om giftiga gaser eller rök har spridit sig, skall fönstren tätas och maskinell

ventilation stängas av. I våningshus skall detta göras centralt, det finns en gul box i trappan, som en invånare själv kan stänga av.

Man ska bekanta sig med bostadsbolagens skyddsrum och veta vem som är ansvarig från husets sida. Vart 10:de år skall en täthetstest göras för att kontrollera att skyddsrummens apparatur fungerar. Den skall utföras av specialister. Oftast finns 2 ventilationsanordningar. En förbiledning för ofiltrerad luft och en för filtrerad som skydd för stridsgaser. Är det radioaktivt nedfall, så måste man stänga ventilationen helt och då blir det både varmt och fuktigt ganska snart. Man ska tänka på, att skyddsrummen är planerade till max 0,75 m² per person! Det finns alltså inte rum att breda ut sig på madrasser etc. Skyddsutrymmena är därtill utrustade med vatten och toalettanordning, eluttag och spade att gräva sig ut med i reservutgången. Det finns också material att bygga ett plasttält runt den vanliga ingången om någon måste avlägsna sig och tvättas före återinträde. Kitty nämnde bl.a mat, ficklampa, vevbar radio, mediciner och spelkort som exempel på saker man ska ta med till skyddsrummet. Vi upplyste Kitty om, att allt detta står i vår broschyr "Var beredd", som hon också fick ett exemplar av. Vi konstaterade också själva, att det säkert inte är en alltför angenäm upplevelse att tillbringa en längre tid i ett skyddsrum. Därför ska man vara väl förberedd speciellt mentalt.

Av den efterföljande diskussionen att döma, var det många som var osäkra på sina egna utrymmen. Vi konstaterade allmänt, att det vore skäl att grundligt läsa vår broschyr och att följa med nya föreskrifter och diskutera med anhöriga och grannar om kommunikation i krissituationer.